

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Evanghelia omului necăjit.

Evanghelia, izvorul de norme, tărie și mângăieri ale creștinului bun este lectură veșnic modernă. Nu poate fi situație încurcată, complicată, din care să nu aflăm ieșire consultând Evanghelia. Dar în vorbirea de pe munte Isus parcă voise să-și rezume doctrinile și rezumându-le acumuleze atâtea frumuseți sublimă în cuvintele lui, că aceste se ridică deasupra mizeriilor vieții moderne, ridicându-ne și pe noi deasupra acelor. Și proșternându-ne la picioarele dulcelui nostru Mântuitor și ascultându-l pe El lipsurile arzătoare ale existenței noastre dispar în mod miraculos. Înțelegem că nu e nimic așa de important decât *ca ochiul nostru, gândul nostru să rămână curat.*

Înțelegem că Dumnezeu pretinde întreaga ființă a noastră. Interesele noastre

nu trebuie și nu e permis să ne împiedece în împlinirea voinței lui când El ne poruncește ceva, căci noi vrem să fim *slujitorii Lui și nu ai mamonei.*

Iar în mizeria generală, când sufletele slabe se răsvrătesc, când teoriile de a fericii societatea se înmulțesc ca ciupercile, când capitalul se joacă cu viețile muncitorilor, ca un sunet melodios de clopot răsună vorbele blânde ale Invățătorului de pe muntele *Fericirilor*, ca singură teorie, care ne dă adevărată mângăiere și promisiune a cărei împlinire nu e dubioasă. Să le ascultăm și noi! Adierea caldă a verii aduce omului necăjit un salut dela un Frate iubitor, care își dădu viața, ca noi să-l primim.

Mireasma florilor cașicum ar veni dinspre Răsărit, dinspre *Muntele* care ne trădează secretul fericirii, aducând cu ea fragmente din vorbirea cea mai liniștitoare

care răsuna cândva în lumea noastră plină de griji și de suferințe. Aceste sunt: „Pentru aceasta zic vouă: nu vă grijiți de sufletul vostru, ce să mâncați și ce să beți; nici de trupul vostru cu ce să vă îmbrăcați. Au nu este sufletul mai mult decât hrana, și trupul decât îmbrăcăminte?”

Căutați la paserile cerului, că nici nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitițe, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe ele. Au nu sunteți voi mai alesi decât acelea?

Dară cine din voi grijindu-se poate să-și adaugă statului său un cot?

Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc: nici nu se ostenesc, nici nu torc. Și zic vouă, că nici Solomon întru toată mărirea sa nu s'a îmbrăcat ca unul din aceștia.

Deci dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dum-

nezeu așa o îmbracă: au nu cu mult mai vârtos pe voi, puțin credincioșilor?

Drept aceea să nu vă grijiți zicând: ce vom mânca sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca? Căci toate acestea păgânii le caută. Căci știe Tatăl vostru cel ceresc că vă trebuiesc acestea toate.

Deci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă.

Drept aceea nu vă grijiți de ziua de mâine: căci ziua de mâine va griji de ale sale; ajunge zilei răutatea ei.*

Deci știm acum de ce nu reușirăm în nimic, nu câștigăm nimic, nu ne ferici-
răm în nimic. Nu căutasem *mai întâiu* împărăția lui Dumnezeu și nici *nu se adaugă nouă nimic*. Gri-
jile pentru mâine ne otră-
viră zilele de azi și sgomo-
tul lor înnăbuși vocea duiosă
a Mântuitorului.

Dar de-acum îl vom as-
cultă pe El!

În loc de profetii minciu-
noși ai marxismului și ai
comunismului îi vom urma
Lui. *Și toate ni se vor
adauga!*

I. B.

Naționalism, nu glumă.

Se știe, că serbările na-
ționale, mărginite în o pa-
radă goală, devin, tot mai
mult, o banalitate, departe
de a atinge scopul pentru
care au fost rânduite.

Dar, poate, nu se știe
că, mai ales la sate, mai
sunt și prilejuri de mărunte
meschinării, de parodii
„patriotice,” cari ne plase-
ază într'o situație extrem
de ridicolă în ochii strei-
nilor.

Cazul dela Cuhea, in-
tâmplat în ziua de 8 Iunie,
e unul dintre cele multe.

Iată ce s'a întâmplat:

Ca de obicei, serviciul
religios obicinuit s'a celeb-
rat la ambele biserici ro-
mânești.

Pe la sfârșitul serviciu-
lui, preotul ortodox cons-
tată, cu „indignare”, că d-l
director al școlii primare,
Vasile Pop (catolic) și-a
luat elevii (toți catolici) ca
să asiste și la serviciul di-
vin, ce tocmai se începea,
la biserica unită. Indigna-
rea cucernicului părinte se
manifestă printr'un ordin
energic trimis directorului,
în scris, prin care era re-
chemat, împreună cu co-
pii.

Bietul director, docil,
face calea întoarsă, ingri-
jat ca, nu cumva să jîg-
niască pe cel mai „auten-
tic” reprezentant al româ-
nismului în Cuhea.

Rugăciune.

Răsai din nou în calea mea pribeagă,
Lumină sfântă a fericirii mele.
Aprinde-mi iarăși candela credinții,
Din cerul tău sublim și plin de stele.

Coboară asupra mea Imaculată
Privirea Ta de îndurare plină.
Tu ce ești de apururi adorată
Și care ești a Cerului Regină.

Pătrunde lină 'n noaptea mea de gânduri
Și nu lăsa Credința-mi să se stingă
Tu ce știi că în atâtea rânduri
La Tine-alerg. Cer mila Ta să 'nvingă!

Revino iar în visul meu, Divină,
Și mângăe-mi speranța mea târzie,
Căci Tu isvor ești sacru de lumină
Și vreau să Te iubesc mai mult, Marie!

NARCISA

Până aci e numai noștim.

Dar, să vedeți, bucluc ! Părintele, îmbrăcat în odăjdii, cu crucea în mână, aștepta încruntat. Cum apare directorul, începe cuvântarea, încheiată cu o „lecție“ de naționalism pentru uniți.

..... Lecția e administrată cu „strășnicie.“ Parcă în cuvintele ce cădeau ca niște cărămizi în capul directorului, se sbătea de moarte patriotismul jignit al celor mai buni Români din toate timpurile. A fost ceva „sublim“ ! Mai ales că n'a lipsit nici „zdrobitorul“ argument, merit să vâre în spărieți pe toate „boaghinele“ unite din prezent și viitor : că M. S. Regele, toți miniștrii și aproape toți cetățenii țării sunt ortodocși !

Credem și noi. (Probabil bietul director, asudând de căldura perorației cucernicului, în clipele acele grele, era ferm convins că și d-lui e tot ortodox, și că nici nu există, nici pe sub pământ, ființe numite „uniți“.)

„Eu nu fac din aceasta o chestie de confesionalism, ci una de naționalism !“ — a încheiat părintele, acompăniat de aprobarea entusiastă a fătului. (Ce s'ar fi ales de viitorul bieteii României, fără „prețioasa“ contribuție patriotică a fătului ?)

— Bravo, părinte ! ! Asta-i naționalism, nu glumă !

Să nu-ți uiți discursul pentru altă ocazie. Și mai ales, nu uita argumentul cu miniștrii etc. . . . E „teribil“. Poate că, odată și odată, îți va aduce o decorație, cel puțin.

Ion Dunca

Analfabetism profesional.

Dela un timp încoace, în Maramureșul înțepat de toate lăcustele vremii, se desfășoară o intensă propagandă de ordin pravoslavnic și nu fără rezultat, căci frații din tabăra contrară, au început să ne cunoască multe scăderi, ca aceia a demagogismului. Nu avem această calitate și nici nu vrem să ni-o însușim, căci marele templu al Bisericii lui Hristos a fost zidit pe stâncă și porțile iadului nu o vor învinge. Ba chiar această propagandă este o dovadă în plus, că cetatea zidită pe nisip, un moment în urmă trebuie să se sbată în spasmiurile morții.

Ori poate în afară de tabăra contrară, mai există naivi, cari să creadă în triumful unei biserici, numească-se și adevărată, când drept mijloace de propagandă, se folosesc cei mai declarați dușmani ai adevărului ? Eu unul nu cred ! Biserica lui Isus s'a născut din spirit și adevăr și numai spiritul și adevărul împărțit nouă de Isus, pot să-i șervească de temelie.

Dar toemai, fiindcă am ajuns la această constatare și încă în fața dușmanului, nici noi nu

putem rămâne pasivi. Argumentele demagogiei, nu pot să prindă decât în ogorul înțelenit de veacuri și supt de cea mai periculoasă buruiiană a palimilor. Mă veți întreba că cine poartă vina, când toți acei cari au fost puși să muncească ogorul bisericii lui Isus, spun — și este așa — că și-au făcut datoria ? Răspund, niciunul și toți !

1. Niciunul, căci am moștenit o anumită stare de lucruri, pe cari ne-am crezut îndatorați să o păstrăm și mai ales acolo unde nu găseam nici o scădere, cum a fost serbarea Duminecii ; Liturgia, dacă se putea cât mai solemnă și vestirea adevărului veșnic de pe amvon ; dacă — și unde — era nevoie. Incolo zilele de peste săptămână, ne serveau un „dolce farniente,“ sau cel mult un izvor de susținere a vieții, ba chiar din această sublimă chemare a preotului, am făcut o carieră dintre celea mai la- come după bunurile lumesti. Cinstită activitate și încă în cadrele moralității, dar nu satisfăcătoare chemării divine a preotului !

2. Și toți purtăm vina, căci am neglijat cea mai sfântă calitate a preotului, care trebuie să fie un „alter Christus“ în toată activitatea lui. Iar de altă parte am neglijat intențiunea divină referitor la odihna ce a decretat-o după șase zile de muncă. Dzeu în iubirea sa nemărginită față de om, prin odihnă n'a putut să înțeleagă aceiace mulți dintre noi înțelegem azi sau dacă nu înțelegem cel puțin practicăm. Și care a fost inten-

jiunea divină referitor la repausul, ce noi azi îl practicăm în prima zi a săptămânii, adică Dumineca. Nu putea să fie alta, decât desmorțirea spiritului, adică a părții de esență divină în om — după cele șase zile de încălzușare materială. Era și este nevoie de această desmorțire, mai ales referindu-ne la dependența noastră dela Dzeu, căruia trebuie să-i servim cu spiritul și adevărul, din tot cugetul nostru, din toată inima și din tot sufletul nostru. Și cu atât mai vărtos, cu cât această desmorțire avea și are destinația să fie izvor curgător în viața de veci.

Și care este practica acestor zile pe care creștinul o observă Dumineca? Ascultăm — după cum anunțăm mai sus — o sfântă liturghie și eventual o predică și toate acestea mai mult din obicei, încolo restul zilei este o ocazie de plămădire a celor mai urite patimi și rebeliuni. Dzeu care este curățenia și dreptatea nemărginită, acestea

din urmă nu putea să le intenționeze! Atunci în sarcina cui cade răspunderea? Cine dintre noi poate să se scuze să o facă! Și dacă lenea ce se incurajează în această jumătate de zi a odihniei, nu poate să ne aducă nici o mângăere, ci din contra se impune dela sine să ne reformăm obiceiul, să ne recunoaștem datorința, barem la ora douăsprezece, când ne amenință caracatița demagogismului pravoslavnic. Zic ne amenință, deși nu de lungă durată, căci cine samână vânt, va seccera furtună, dar pacea pe care Isus ne-a adus-o și ne-a lăsat-o moștenire începe să fie alungată din suflete.

De aceea am zis că în fața pericolului — și mai ales când terenul este pregătit pentru demagogism nu putem să rămănem pasivi, ci printr'o retrospectivă minuțioasă în sufletul nostru să restabilim pacea, întâiu în noi și apoi în alții. Să o așezăm pe baze solide și nu numai a credinței căci nimic

nu ajunge, ci mai ales a faptelor ce le cere dela noi Dzeu și care este singura legătură cu speranța unei vieți cu adevărat fericite. De ești preot, fii „alter Cristus“ în cuvânt și faptă în oricare împrejurare și clipă a vieții, păzind și tălmăcind poruncile Dlui cu vreme și fără vreme — cum zice Apostolul, ca astfel lumina ta să lumineze înaintea oamenilor, învățându-i să păzească toate așa cum ți-au fost încredințate fie de sfânta maică Biserica. Și primul lucru ce trebuie să-i înveți este sfințirea Duminecii așa după cum Dl a intenționat, nu lenvind cum se obișnueste, ci activând în poruncile Dlui din dragoste și zel creștinesc. Dă spiritelor de lucru așa cum cere misiunea ta și vei avea pace. Supremul cuvânt încearcă să delături și trebuie să delături „Analfabetismul profesional.“

MARIȘ GAVRIL
preot.

Calendar săptămânal.

17—23 Iunie 1934.

- 17. Dumineca III-a d. Rusalii. Ap. Rom.
5, 1. Ev. Mat. 6, 22. M. Manuil
- 18. Luni M Leontie
- 19. Marți Ap. Iuda
- 20. Mercuri M. Metodiul † 312
- 21. Joi M. Iulian
- 22. Vineri M. Eusevie † 380
- 23. Sâmbătă M. Agripina † 259.

Cel ce vrea să iubească pe Isus Hristos din toată inima, trebuie să alunge din inima sa tot ce nu e Dumnezeu ci e iubire de sine. Pentru a iubi pe Dumnezeu cu toată inima se recer două lucruri: 1. a ne ridica cu inima dela pământ și 2. a o umplea de sfânta iubire. Deci aceea inimă, în care se află încă vre-o înclinare spre cele lumești, nu poate fi nici când cu totul al lui Dumnezeu.

Sf. Filip Neri zicea: Câtă iubire dăm creaturilor, atâta furăm dela Dzeu. Dar cum se va curății inima de cele lumești? (Școala iubirii lui Isus Hristos. Sf. Afons M. de Liguori. Trad de † dr. Demetriu Kiss. Oradea.)